

ADALET BAKANI GÜL, **Milliyet**'İN SORULARINI YANITLADI

İCRALIK ÇOCUK OLUR MU HİÇ

Aile davalarında arabulucu üzerine çalışıldığını açıklayan Adalet Bakanı, boşanmayla çocuğun icralık olmasının kabul edilemeyeceğini söyledi

Çocuk örselenmemeli

Adalet Bakanı Abdulhamit Gül, boşanmalarda çiftlerin çocuklarını icra aracılığıyla görmesi uygulamasına ilişkin, "Bir çocuk icralık olur mu? Evrakta 'Teslim edilecek kişinin adı: Çocuk' yazıyor. Kabul edilemez. Aile Bakanlığı ile görüşmelerimiz devam ediyor. Temel sloganımız: Çocuğun üstün yararı. Çocuk örselenmemeli. Birinci gündem maddelerimizden birisi bu" dedi.

Nafaka değerlendiriliyor

3-5 yıl süren boşanma davalarının kısa sürede sonuçlanmasını sağlayacak aile arabuluculuk sistemi üzerinde çalışıldığını söyleyen Gül, nafaka tartışmalarına da değindi: "Masaya yatırılması zorunlu. Nafakada belli bir süre olmalı mı? Süre bittiğinde kişinin işi yoksa ne olacak? Yeni mağduriyetler ortaya çıkarsa devlet mi devreye girecek? Hepsi değerlendiriliyor." »16'da

HAYVAN HAKLARI mutabakat bekliyor

Gül, "Taslağını Bakanlar Kurulu'na sunduk. Orman Bakanlığı da kendi alanında önemli adımlar attı. Hayvanseverlerin ve STK'ların farklı yaklaşımları var. Mutabakat olursa en kısa zamanda yasalaşacak" dedi.

Aile davalarında arabulucu dönemi

Milliyet'in sorularını yanıtlayan Adalet Bakanı Gül, "Kadına şiddet gibi, kamu düzenine ilişkin konular hariç olmak üzere, aile davalarında mahkemenin tarafları arabulucuya göndermesini düşünüyoruz. Hem makul sürede davaların sona ermesini amaçlıyoruz, hem de tarafları yaralamadan sonuçlandırmayı" dedi

Adalet Bakanlığı aile davalarında arabulucuk üzerinde çalışıyor. Üzerinde çalışmaların sürdüğü Aile Arabuluculuğu ile aile davalarının makul sürede ve tüm tarafların yararına olacak şekilde sonuçlandırılması hedefleniyor.

Milliyet'in sorularını yanıtlayan Adalet Bakanı Abdülhamit Gül, boşanmalarda

uzun süreli nafaka ödenmesi ve icra yoluyla çocuğun görülmesi gibi yasal düzenleme beklenen konularda da mutabakat arayışının sürdüğünü belirterek, ayrıntıları anlattı. Bakan Gül'ün yanıtları şöyle:

■ **Boşanmalarda çiftlerin icra ile çocuklarını görme dönemini bitecek düzenleme uzun sürer gündemde ama bir türlü Meclis'e gelmedi. Bir sorun mu var?**

Şu anki sisteme göre; boşanmalarda taraflardan biri çocuğu diğer tarafa göstermeyince, icra müdürlüğü aracılığıyla görüşme sağlanıyor. Çocuğu göremeyen taraf, takip masrafları denilen bedel yatırarak, kendi çocuğunu görüyor. Bunun doğru olmadığını düşünüyoruz. Çocuğun bir masraf ödenmeden görülmesi gerekir. Maliye Bakanlığı ile mutabakat sağladık, yasallaşmasının önünde engel yok. Bu insani talebi yerine getireceğiz.

■ **'Çocuğun üstün yararı'**

Aynı zamanda, görüşmelerin icra memurları aracılığıyla yapılması da bize doğru geliyor. Adı bile kötü. Bir çocuk ısralk olur mu? Evrakta 'Teslim edilecek kişilerin adı: Çocuk' yazıyor. Gerçekten kabul edeceğimiz bir şey değil. Peki bunu icra müdürlüğünden alınca nereye vereceğiz? Adalet Bakanlığı'nda bir müdürlük ya da Aile Bakanlığı'nda olabilir. Aile Bakanlığı ile görüşmelerimiz devam ediyor. Temel sloganımız: Çocuğun üstün yararı.

■ **Peki sorun nerede?**

Sistemi hemen bir anda değiştirmek mümkün değil. Etki analizlerini yaparak hayata geçirmek lazım. Çünkü çocuk örsellenmemeli. Şu anda birinci gündem maddelerimizden birisi bu.

■ **Nafaka konusu hangi aşamada?**

Bu konuya hakkaniyet penceresinden bakmak gerekir. Bu meselelerin masaya yatırılması bir zorunluluk. Ama masaya yatırılırken ister kadın, ister erkek bir tarafın mağduriyetine sebebiyet vermemesi lazım. Konu çalıştayda tartışıldı, ama 'mutlaka şöyle olmalı' gibi bir mutabakat olmadı. O yüzden çalışmalar devam ediyor. Nafakada belli bir süre olmalı mı? Süre söz konusu olursa, bittiginde eğer kişinin işi yoksa ne olacak? Yeni mağduriyetler ortaya çıkarsa

Didem Özel Tümer

YAVUZ ÖZDEN

Seçim kanunlarına derli toplu yaklaşım

■ **Seçim kanunlarının bazı değişikliklerle, hepsini tek çatı altında toplama çabası vardı. Yarım kaldı. Seçimden sonra tekrar gündeme gelebilir mi?**

Bu önemli bir konu. CHP ve MHP ile anayasa görüşmelerine partimiz adına katıldım biliyorsunuz. Biz anayasa değişikliği ile mahalli idareler seçimini ekim, kasım ayına alalım önerisinde bulunduk. Ancak mutabakat oluşmadı. Kampanyanın partiler ve vatandaşlar açısından zorluğu, belediye bütçesinin yapılmasına ilişkin zamanlama gibi nedenlerle bunu teklif etmiştik. Ayrıca seçim mevzuatıyla ilgili 4-5 ayrı kanun var. O kanun oraya atf yapıyor, bu buraya atf yapıyor. Bir de bunlar 12 Eylül'den sonra ortaya çıkan kanunlar. Hepsini toplayacak bir seçim kanunu olmalı, milletvekilli için, mahalli idareler için ayrı bir şey olacaksa orada ifade edilir. Bizim bakanlıkta bir hazırlığımız var. Ancak üst üste seçim oldu. Muhtemelen bu seçimden sonra rahat şekilde ele alınabilir.

devlet mi devreye girecek, yoksa bu belirli koşullara mı bağlanacak? Yada hakim her olayda tarafların eğitim ve diğer imkânlarına göre takdir mi etmeli? Bunların hepsi değerlendiriliyor. Sonunda ailenin ve insanın olduğu yerde, hemen 'şöyle yaptık, böyle yaptık' demek doğru değil. Kamuoyunda tartışılıyor. Önerilere geri dönüşler geliyor.

■ **'Üzerinde çalışıyoruz'**

Boşanma davalarında, davanın 3-5 yıl sürmesi iki taraf da örseliyor. Hele bir de çocuk varsa. Çocuk tesliminde yüz göz olunuyor, nafaka ile ilgili sorunlar oluyor... Fiili birliktelik kopmadığı sürece yeni so-

runlar çıkıyor. Bu konuda da arkadaşlarımız çalışmasını sürdürüyor. Hedef süre bağlamında önem verilen konulardan birisi de aile hukukuna ilişkin davaların insanları biktırmadan tamamlanması. Burada Aile Arabuluculuğu Sistemi de bizim Yargı Reformu Belgemizde tartıştığımız konulardan birisi. Kamuoyundan olumlu bir destek geldi. Kadına şiddet gibi, kamu düzenine ilişkin konular hariç olmak üzere, aile davalarında mahkemenin tarafları arabulucuya göndermesini düşünüyoruz. Çalışmalar devam ediyor. Arabulucuların bakabileceği konular belirlenecek. Kamu düzeni ile ilgili olanları ancak hakim belirleyecek. Hem daha makul sürede davaların sona ermesini amaçlıyoruz, hem de tarafları örselenmeden, yaralamadan sonuçlandırmayı. Bu hepimizin sorumluluğunda olan bir konu.

■ **'13 vekil uzlaştırmacı'**

■ **Bakan Mustafa Varank da resmi uzlaştırmacı olarak ilk dosyasını çözüme kavuşturdu. Uzlaştırmacı kimliği için başvuran başka milletvekilleri, bakanlar var mı?**

Arabulucuk sosyal sorumluluk anlamında da çok güzel bir uygulama. Her ikisine de ilgi fazla. Şimdiye kadar 13 milletvekilimiz uzlaştırmacı olmuş. Uzlaşma sisteminde, belli suçlarla ilgili taraflar bir araya geliyor, kamuda hizmet etme koşulluyla uzlaşıyor. Geçenlerde iki kişi belli sayıda çocuğa mont alınması karşılığında uzlaşma mesele. Şimdi uzlaştırmacının kapsamını genişletmek istiyoruz. Belli konuların daha bu kapsama girmesini istiyoruz. Yaklaşık 200 bin dosya uzlaşmayla neticelendi. Bu sistem olmasaydı bunlar dava konusu olacaktı. Bunun kapsamını genişleterek daha da yaygınlaşmasını hedefliyoruz.

■ **Siz düşünür müsünüz?**

Ben de düşünürüm tabii. Görevden sonra belki.

Hayvan hakları mutabakat bekliyor

"Hayvanlara fena muamele, işkence, eziyet, idari para cezasının değil, ceza hukukunun konusu olmalı diye biz bu konuyu çalıştık. Taslağını da Bakanlar Kurulu'na sunduk. Orman Bakanlığı da kendi alanında önemli adımlar attı. Ancak pet shoplar, bariyerler, doğrudan şikayet mi, ön inceleme mi gibi teknik bir konular var. Hayvanserverlerin ve sivil toplum kuruluşlarının farklı yaklaşımları var. Bir mutabakat olması halinde bu konu hepimizin gündeminde. En kısa zamanda yasallaşmasını bekliyoruz."

Yasaların yeni sisteme uyumu bitti mi?

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde en acil olan düzenlemelerle ilgili HKH'lar çıkarıldı. Ama tüm sistem kanunlarıyla tamamlandı dememiz için erken.

Çünkü ikinci düzenlemeler, mevzuatlar, kararname ve uygulamalardaki diğer hususlarla ilgili yine bir geçiş dönemindeyiz. Dinamik bir süreç.